

[Udenrigsministeren.]

Nationer stadig har, hvad vi alle skal være glade for, en mulighed for at udøve en mæglende virksomhed, er et forum, hvor de forskellige meninger kan brydes, og hvor der måske kan finde en vis afspænding sted i en tilspidset situation, når parterne mødes til drøftelse, skyldes det bl. a., at Atlantpagten, uanset hvad dens modstandere end kan mene, har bidraget til en fasthed i de statslige forhold, som ikke eksisterede, før den var blevet skabt. Derfor er der efter min ærlige overbevisning ikke nogen sammenhæng, men tværtimod en dyb modsætning mellem den holdning, det radikale venstre indtager overfor De Forenede Nationer, og den holdning, partiet indtager overfor Atlantpagten. Jeg var taknemlig for, at det ærede medlem så rigtigt understregede, at Atlantpagten måske kan nå noget der, hvor FN ikke kan nå frem.

Til det ærede medlem hr. Federspiel, som jeg takker for en interessant tale her i dag, vil jeg gerne sige, at det er fuldstændig rigtigt, når han går ud fra, at der under forhandlingerne i Ottawa er fremkommet tilkendegivelse med hensyn til den fremgangsmåde, som blev anvendt ved starten af forslaget om optagelse af Grækenland og Tyrkiet i Atlantpagten. Det ærede medlem har fuldstændig ret i, at den form, hvorunder meddelelsen kom frem — at nu havde de og de magter givet tilslutning til denne tanke, og den derefter følgende amerikanske pressekommentar om, at ganske vist var der endnu nogle mindre stater, der var imod, men de ville nok blive overvundet —, var meget uheldig, og jeg tror ikke, at det var med den amerikanske regerings vilje det skete. Men just derfor er det så betydningsfuldt, at der nu bliver skabt, som der er blevet det ved Ottawamødet, en mulighed for så regelmæssige, gensidige drøftelser, at der ikke behøver at komme nogen meddelelse frem og noget spørgsmål, før alle de stater, som er tilsluttet Atlantpagten, har haft lejlighed til indbyrdes at udveksle meninger om de forslag, der kan komme til at foreligge.

Jeg kan ganske tilslutte mig de synspunkter, det ærede medlem fremførte med hensyn til ønskeligheden af også her i rigsdagen at få hyppige udenrigspolitiske redegørelser. Jeg har i den tid, jeg har haft den ære at indehaves det embede, jeg nu har, bestræbt mig for at få sådanne redegørelser frem, og jeg synes, at det vil være godt i så vid udstrækning, som det overhovedet er muligt under hensyntagen til de emner, det drejer sig om, at give åben og klar be-

sked. Jeg har, ligesom det ærede medlem nu gjorde det, ved en tidligere lejlighed peget på, at det er så forfærdelig vanskeligt med de gældende forretningsordener, i det mindste i folketinget. Det er, som det ærede medlem sagde, således, at man enten skal stille en forespørgsel, som jo ofte udvikler sig til en dagsordensdebat, eller det skal som i dette tilfælde ske i tilknytning til et konkret forslag. For godt et års tid siden henstillede jeg til udvalget for folketingets forretningsorden at optage denne sag til drøftelse. Jeg har tænkt mig den udvej, at det simpelthen kunne være således — ikke blot for udenrigsministeren, men for ministre i det hele taget —, at hvis en minister havde særlige meddelelser at give folketinget, meddelelser af en karakter, som han fandt betydningsfuld, men hvorom der ikke skulle foreligge noget egentligt forslag, eller hvorom det ikke var meningen at fremkalde en egentlig meningsudveksling mellem partierne, kunne han få adgang til at afgive en redegørelse til tinget ved blot at fremsætte ønske derom overfor tingets formand. Således kunne det altså blive muligt for udenrigsministeren med nogle måneders mellemrum at give en udenrigspolitisk redegørelse, uden at man skulle igangsætte hele apparatet med, at partierne skulle opfordre ham dertil o. s. v. Jeg håber, at vi under de drøftelser, der finder sted både her og i forfatningskommissionen kan nå et resultat, som kan åbne mulighed for en ændring.

Det ærede medlem hr. Foss kritiserede oversættelsen af et afsnit i protokollen. Det er selvfølgelig fuldstændig rigtigt, at ordet „tiltrædelsesinstrument“ lyder lidt sært. Det er et rent teknisk udtryk, som altid bliver brugt, når en stat tiltræder en overenskomst som denne, men jeg skal gerne tage op til overvejelse, om man kan gå bort fra det og over til en mere enkel og mere dansk udtryksform.

Det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) fremsatte til indledning nogle betragtninger over hele tiden. Han syntes, den var uhyggelig, at den havde store vanskeligheder, og det er altsammen fuldstændig rigtigt. Der er jo ikke nogen uenighed om, at vi lever i en alvorlig, ja, man fristes til at sige, en meget farlig tid. Jeg er sikker på, at mange mennesker ligesom det ærede medlem synes, at den er uhyggelig, men det er der ikke andet at gøre ved end at søge at mindske denne uhygge på områder, hvor man har mulighed derfor, og at tilvejebringe, såvidt det står i menneskelig magt, så megen sikkerhed og tryghed, som kan